

Pompy ciepła

Mgr inż. Andrzej Jurkiewicz

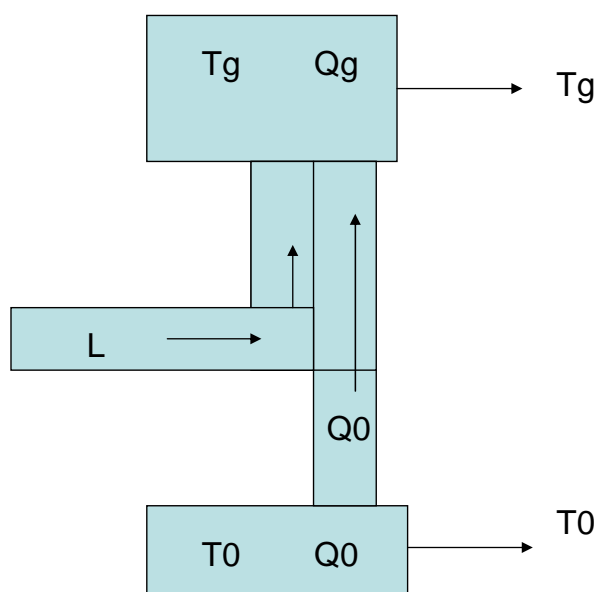
Historia

- 100 lat istnienia (1938 r pracuje)
- 1976 rozwój
- 5,5 mln w UE do 2010 – 9 mln szt.
- Polska 1000 szt./rok – za 10 lat???
- Polskie Stowarzyszenie Pomp Ciepła
- PN-EN 378-1do-4

Definicja

- Pompa ciepła uzyskuje ciepło z otoczenia i następnie wykorzystuje go na wyższym poziomie temperatury np. do ogrzewania
- Aby dostać się na wyższy poziom temperatury należy wykonać pracę („przepompować ciepło”)
- Ciepło do ogrzewania = ciepło odzyskane z otoczenia + cieplny równoważnik pracy użytecznej

Współczynnik efektywności

$$e = Q/P = (Q_0 + P)/P = 1 + Q_0/P$$

oznaczany też jako ϕ lub COP

$$\phi = T_g / (T_g - T_0) \text{ – idealna pompa}$$

Q – moc grzewcza pompy ciepła

P – moc pobrana z sieci elektrycznej lub inny rodzaj energii (np. cieplna)

T_g – najwyższa temperatura obiegu

T_0 – najniższa temperatura obiegu (temp. otoczenia)

Popa „rzeczywista”

$$\phi_r = [1 + \eta_i * (\phi_t - 1)] * \eta_m * \eta_s$$

$$\phi_t = Q/P$$

η_i, η_m – indykowana i mechaniczna sprawność sprężarki

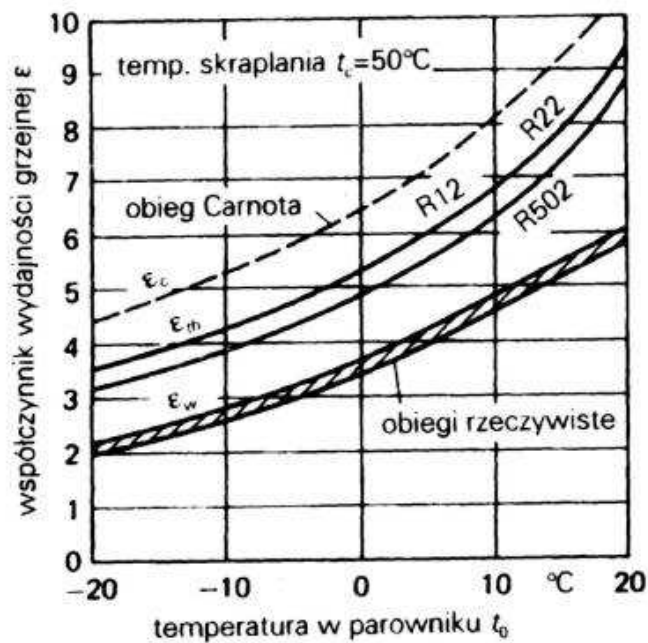
η_s - sprawność silnika elektrycznego

Lub

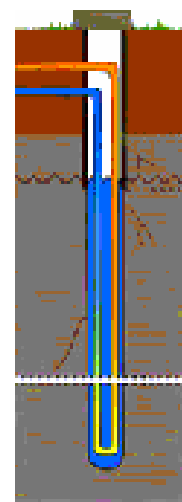
$$\phi_r = \eta_d * \phi_c = 0,5 \text{ (do } 0,6) * T_g / (T_g - T_0)$$

η_d – stopień doskonałości rzeczywistego obiegu pompy

Współczynnik wydajności grzewczej obiegu pompy ciepła

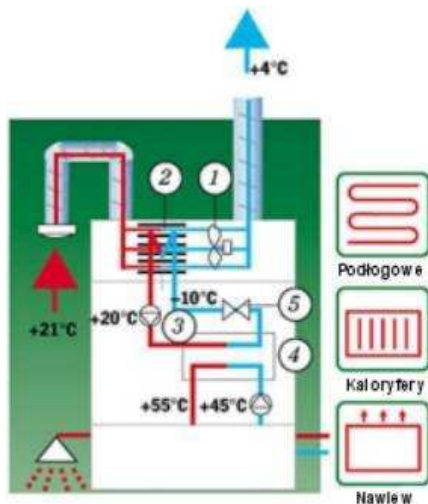

Źródło ciepła - grunt

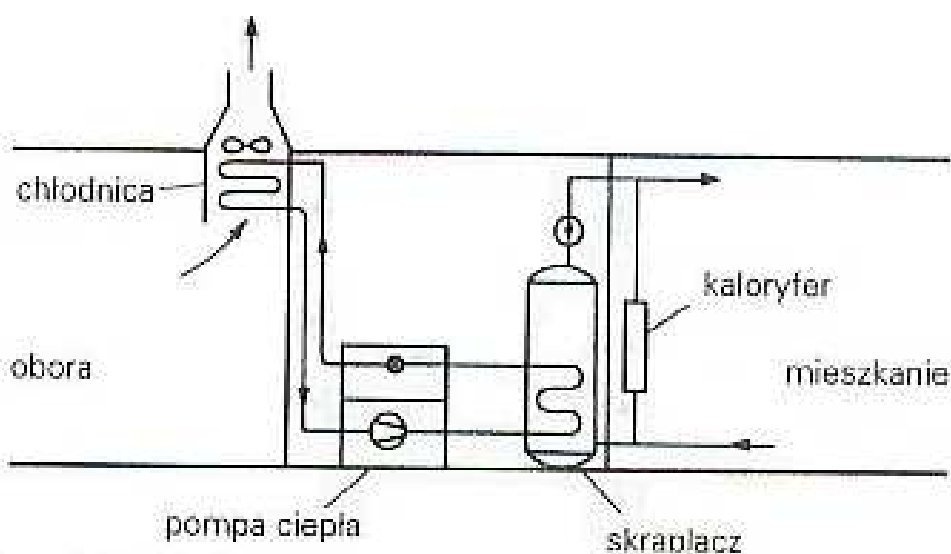
Źródło ciepła – powietrze z instalacji wentylacyjnych

Korzystnym rozwiązaniem jest doprowadzenie do parownika pompy ciepła powietrza z instalacji wentylacyjnych pomieszczeń, gdyż ma ono przez cały czas przeważnie stałą temperaturę.

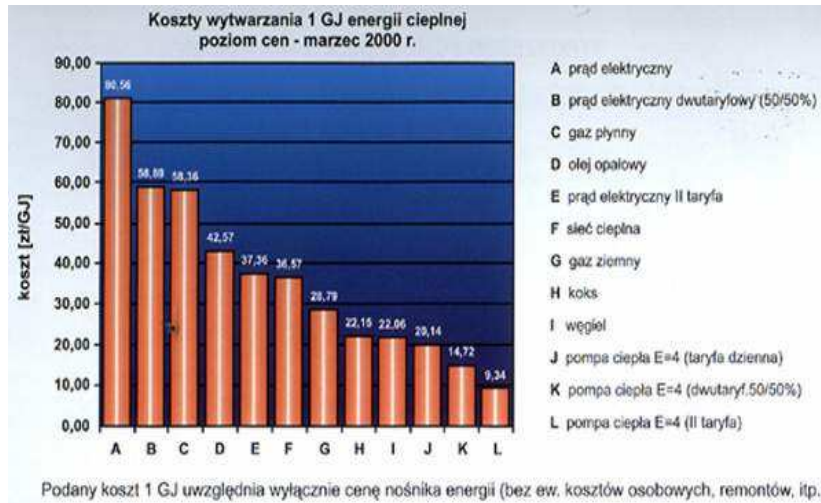
1. Wentylator w pompie ciepła zbiera ogrzane powietrze z pomieszczeń.
2. Ciepłe powietrze zebrane z pomieszczeń ogrzewa czynnik roboczy, który paruje.
3. W kompresorze zwiększana jest temperatura czynnika roboczego.
4. Ciepło jest oddawane do systemu grzewczego domu przez skraplacz.
5. Ciśnienie czynnika roboczego jest obniżane w zaworze rozprężnym co powoduje jego skroplenie. Ciekły czynnik roboczy wraca do parownika.

Przykład zastosowanie pompy ciepła do odzysku ciepła z pomieszczeń inwentarskich

Pompa ciepła w domu jednorodzinnym

- Szacowane zużycie dla domu jednorodzinnego o zapotrzebowaniu 13 kW wynosi 84,5 GJ/rok

Porównanie kosztów

- Budynek 100 m² o zużyciu 0,5 GJ/m²
  - Gaz : 60 zł/GJ – 3000 zł
  - Olej : 90 zł/GJ – 4500 zł
  - Prąd 100% - 110 zł/GJ - 5500
  - Prąd 50/50 – 60 zł/GJ – 3000 zł
  - Węgiel: 40 zł/GJ – 2000 zł
  - Pompa ciepła(e=4): 110/4 zł/GJ – 1375 zł
- Koszt pompy 40.000 zł/3.000 = 13 lat